

Byla C-193/19**Prašymas priimti prejudicinį sprendimą****Gavimo data:**

2019 m. vasario 27 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas:

Förvaltningsrätten i Malmö (Švedija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. vasario 15 d.

Pareiškėjas:

A

Atsakovė:

Migrationsverket

<...>

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį teikiamas prašymas priimti prejudicinį sprendimą

<...>

Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen (Malmės administracinis teismas, nagrinėjantis bylas migracijos srityje), šeštoji kolegija, <...> nutarė <...> prašyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo priimti prejudicinį sprendimą.

<...>

Įvadas

- 1 Kai leidimas gyventi šalyje fiziniam asmeniui išduodamas kitu pagrindu nei dėl apsaugos poreikio ir humanitarinių motyvų, Švedijos teisėje pirmiausia reikalaujama, kad būtų aiškiai nustatyta pareiškėjo tapatybė. Tokiais atvejais paprastai reikalaujami pateikti įrodymai – tai tapatybę patvirtinantys įrodymai; praktiškai tai reiškia, kad reikia pateikti galiojantį pasą, kuris galioja prašomo leidimo galiojimo laikotarpiu. Švedijos *Utlänningslagen* (Užsieniečių įstatymas)

nėra konkrečių taisyklių dėl tapatybės nustatymo, bet jame reikalaujama turėti pasą.

- 2 Išimtys leidžiamos šeimos susijungimo atvejais, kai atitinkami asmenys atvyksta iš šalių, kuriose nėra tinkamų tapatybę patvirtinančių dokumentų; pavyzdžiui, iš Somalio.
- 3 *Migrationsöverdomstolen* (Apeliacinis administracinis teismas, nagrinėjantis imigracijos bylas) ankstesniuose sprendimuose yra pareiškęs, kad suteikiant laikiną leidimą gyventi šalyje dėl ryšių su Švedija, pavyzdžiui, dėl santuokos, darbo ar mokslų (šioje byloje nagrinėjamas būtent santuokos atvejis), turi būti aiškiai nustatyta tapatybė, nes tik tokiu atveju Švedija gali laikytis išipareigojimų pagal Šengeno susitarimą ir bendradarbiauti Šengeno erdvėje, kurią reglamentuoja vadinamasis Šengeno sienų kodeksas (MIG 2011: 11).
- 4 2016 m. Švedijoje buvo priimtas laikinasis įstatymas, ribojantis galimybę gauti leidimą gyventi šalyje (*Lagen [2016:752] om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige* (2016 m. Įstatymas [2016:752] dėl laikinųjų apribojimų, susijusių su galimybe gauti leidimą gyventi Švedijoje; toliau – Įstatymas dėl laikinųjų apribojimų).
- 5 (**orig. p. 2**) Šiame įstatyme dabar yra nuostata (16 straipsnio f punktas), pagal kurią leidžiama suteikti laikiną leidimą gyventi šalyje asmenims, ketinantiems mokytis Švedijos vidurinėje mokykloje. Vienas iš reikalavimų yra, kad dėl asmens turi būti priimtas galutinis sprendimas atmesti prieglobsčio prašymą su prie šio atsisakymo pridėtu nurodymu išsiųsti iš šalies. Minėtoje nuostatoje taip pat numatyta speciali minėto reikalavimo pateikti tapatybės įrodymą (kuris taikomas kitais atvejais) išimtis; ji iš tiesų susijusi su leidimu, kuris skirtas ribotos trukmės mokymuisi. Be to, prašymai turi būti pateikti Švedijoje. Kitu atveju tokių leidimų reikia prašyti ir jie suteikiami prieš atvykstant į Švediją.
- 6 Ši nuostata suformuluota taip: leidimas gyventi šalyje gali būti išduotas, net jei užsieniečio asmens tapatybė neaiški ir jis negali pateikti *prima facie* savo tapatybės įrodymų.
- 7 *Förvaltningsrätten i Stockholm, migrationsdomstolen* (Stokholmo administracinis teismas, nagrinėjantis imigracijos bylas) konstatavo <...>, kad ES teisės nuostatos (Šengeno sienų kodeksas ir 2010 m. kovo 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 265/2010, iš dalies keičiantis Konvenciją dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir Reglamentą (EB) Nr. 562/2006, kiek tai susiję su ilgalaikes vizas turinčių asmenų judėjimu), kurios yra privalomos Švedijai, neleidžia taikyti minėto žemesnio tapatybės įrodymo standarto, todėl turi būti taikoma įprasta tapatybės nustatymo praktika.
- 8 *Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen* (Stokholmo administracinis apeliacinis teismas, nagrinėjantis imigracijos bylas) <...> jau nusprendė, kad minėtoje MIG 2011:11 byloje įtvirtinti principai yra susiję su prašymais, pateiktais už Švedijos ribų (vadinasi, ir už Šengeno erdvės ribų), ir iš dalies

pakeitė *Migrationsdomstolen* (teismas, nagrinėjantis imigracijos bylas) sprendimą ir leido taikyti minėtą mažesnį įrodinėjimo standartą.

- 9 Taigi, neaišku, kokio lygio tapatybės nustatymo standarto reikalaujama pagal minėtas ES teisės nuostatas (nurodytos šio prašymo 3 ir 7 punktuose) Švedijoje pateiktiems, bet ne dėl apsaugos poreikio ir humanitarinių motyvų, prašymams.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dėl ES teisės nuostatų išaiškinimo šioje byloje pagrindimas

ES teisės nuostatos

- 10 Remiantis Šengeno sienų kodekso 6 konstatuojamąja dalimi, sienų kontrole yra suinteresuota ne tik valstybė narė, prie kurios išorės sienų ji vykdoma, bet ir visos valstybės narės, kurios panaikino vidaus sienų kontrolę. Sienų kontrolė turėtų padėti kovojant su nelegalia imigracija bei prekyba žmonėmis ir neleisti kilti grėsmei valstybių narių vidaus saugumui, viešajai tvarkai, visuomenės sveikatai ir tarptautiniams santykiams.
- 11 Kodekso 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad trečiosios valstybės pilietis turi turėti galiojantį kelionės dokumentą, leidžiantį jam kirsti sieną ir kad dėl jo Šengeno informacinėje sistemoje (toliau – SIS) neturi būti paskelbtas perspėjimas neleisti jam atvykti. Be to, tame pačiame straipsnyje numatyta, kad trečiųjų valstybių piliečiams, kurie neatitinka minėtų sąlygų, valstybė narė gali leisti atvykti į savo teritoriją dėl humanitarinių motyvų, nacionalinių interesų arba tarptautinių įsipareigojimų.
- 12 7 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad atvykstantys ir išvykstantys trečiųjų valstybių piliečiai nuodugnai patikrinami ir kad reikalaujamą atlikti nuodugnų patikrinimą sudaro patikrinimas, ar trečiosios valstybės pilietis turi galiojantį dokumentą, kuris yra tinkamas kirsti sieną ir kurio galiojimo terminas nėra pasibaigęs, ir, kai taikoma, ar kartu su dokumentu yra reikalaujama viza arba leidimas gyventi.
- 13 **(orig. p. 3)** 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, *inter alia*, kad trečiosios šalies piliečiui, kuris neatitinka atvykimo sąlygų, neleidžiama atvykti į valstybių narių teritorijas. Tai neturi pažeisti specialių nuostatų dėl teisės į prieglobstį ir tarptautinę apsaugą arba dėl ilgalaikių vizų išdavimo taikymo.
- 14 Pagal Gražinimo direktyvos (2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių gražinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse) 6 straipsnio 4 dalį valstybės narės, atsižvelgdamos į asmenines, humanitares ar kitas priežastis, bet kuriuo metu gali suteikti atskirą leidimą gyventi šalyje ar kitokį leidimą, suteikiantį teisę pasilikti neteisėtai jų teritorijoje esančiam trečiosios šalies piliečiui. Tokiu atveju sprendimas gražinti nepriimamas. Jei sprendimas gražinti jau buvo priimtas, jis panaikinamas arba sustabdomas leidimo gyventi arba kito leidimo, suteikiančio teisę pasilikti, galiojimo laikotarpiui.

- 15 Pagal Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 25 straipsnio 1 dalį kiekviena valstybė narė, kuri ketina išduoti leidimą gyventi, sistemingai atlieka paiešką SIS. Kai valstybė narė nagrinėja, ar išduoti leidimą gyventi šalyje užsieniečiui, kuriam pagal duotą perspėjimą draudžiama atvykti, ji pirmiausia konsultuojasi su perspėjimą davusia valstybe nare ir atsižvelgia į jos interesus; leidimas gyventi išduodamas tik ypatingais atvejais, būtent dėl humanitarinių priežasčių ar vykdant tarptautinius įsipareigojimus.

Nacionalinės teisės nuostatos, taikomos prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nagrinėjamoje byloje

- 16 *Utlänningslagen* (2005:716) (2005:716 Užsieniečių įstatymas) 5 skyriaus 3 straipsnio pirmos pastraipos 1 punktą ir 8 straipsnis bei šio įstatymo 5 skyriaus 16 straipsnio pirma ir antra pastraipos dėl teisės gauti leidimą gyventi šalyje. *Utlänningslagen* 2 skyriaus 1 dalis ir *Utlänningsförfordningen* (2006:97) (2006:97 Dekretas dėl užsieniečių) 2 skyriaus 1 straipsnis dėl reikalavimo turėti galiojantį pasą. *Utlänningslagen* nėra nuostatų dėl reikalavimo patvirtinti savo tapatybę. Tiesa, minėtame laikinajame teisės akte yra nuostata dėl tapatybės.

Teisingumo Teismas išaiškinimo poreikis

- 17 Šioje byloje asmeniui, kurio pavardė yra A, gimusiam 1981 m. lapkričio 11 d., Gambijos piliečiui, buvo suteiktas leidimas gyventi šalyje, pagrįstas santuokos ryšiu su jo sutuoktine (Švedijos pilietė).
- 18 Šis prašymas buvo pateiktas ir leidimas buvo suteiktas jam dar neatvykus į Švediją. Jo tapatybė tuo metu galėjo būti laikoma įrodyta ir jis pateikė savo kilmės valstybės pasą, kuris, kaip manyta, taip pat atitiko reikalavimus, taikomus tokiam pasui šiomis aplinkybėmis.
- 19 Dabar šis asmuo prašo pratęsti leidimo gyventi šalyje galiojimo trukmę dėl tų pačių priežasčių (asmuo yra Švedijoje). Kai buvo pateiktas prašymas pratęsti leidimo gyventi šalyje galiojimo trukmę, buvo gauta toliau nurodyta reikšminga informacija. Norvegijos policija pranešė, kad šis asmuo anksčiau buvo sulaikytas Norvegijoje. Taip pat buvo gauta informacija, kad aptariamas asmuo Norvegijoje naudojo keliais vardais. Jis šioje šalyje žinomas ir kaip B, gimęs 1975 m. rugpjūčio 18 d., Gambijos pilietis (pasas suklastotas), ir kaip C, gimęs 1982 m. gruodžio 12 d. (prieglobsčio prašytojas be paso). Atliekant tyrimą Norvegijoje buvo rastas dar vienas pasas (paso Nr. PC239064), kuriuo patvirtinama D, gimusio 1980 m. rugpjūčio 8 d., taip pat Gambijos piliečio, tapatybė. Be to, Švedijoje anksčiau pateiktas prašymas išduoti leidimą gyventi šalyje buvo registruotas D, gimusio 1980 m. rugpjūčio 8 d., Gambijos piliečio, vardu (paso Nr. PC239064). Prašymas buvo pateiktas iš Dakaro. Prašymas buvo atmestas, nes jis buvo susijęs su fiktyvia santuoka.

- 20 **(orig. p. 4)** Galiausiai pažymėtina, kad Norvegija išsiuntė D iš šalies be teisės sugrįžti ir įregistravo jį SIS šiuo vardu, kaip 1980 m. rugpjūčio 8 d. gimusį Gambijos pilietį. Galiausiai pažymima, kad šis asmuo su šiuo vardu Norvegijoje buvo pripažintas kaltu dėl disponavimo ir prekybos narkotikais (kokainu) bei nuteistas laisvės atėmimu 120 dienų.
- 21 *Migrationsverket* atmetė minėtą prašymą iš esmės dėl to, kad šio asmens tapatybė nebuvo aiškiai nustatyta.
- 22 *Migrationsdomstolen* (administracinis teismas, nagrinėjantis bylas migracijos srityje), atsižvelgdamas į pirmiau išdėstytas aplinkybes, mano, kad būtina prašyti Teisingumo Teismo priimti prejudicinį sprendimą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį dėl išaiškinimo, ar pagal ES teisę reikalaujama įrodyti tapatybę siekiant, kad būtų patenkinti Švedijoje pateikti prašymai, kurie nėra pagrįsti apsaugos ar humanitariniais motyvais.

(orig. p. 5) Prejudiciniai klausimai, teikiami Europos Sąjungos Teisingumo Teismui

1. Ar pagal Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo nuostatas, visų pirma nuostatas dėl sistemingų patikrų Šengeno informacinėje sistemoje (SIS), ir pagal Šengeno sienų kodekso nuostatas, įskaitant, jame nustatytą reikalavimą turėti galiojantį pasą, draudžiama išduoti leidimą gyventi šalyje pagal Švedijoje pateiktą prašymą, kuris nepagrįstas apsaugos ar humanitariniais motyvais, jeigu prašymą pateikusio asmens tapatybė aiškiai nenustatyta?
2. Jei atsakymas į šį klausimą būtų teigiamas, ar nacionalinėje teisėje arba jurisprudencijoje gali būti nustatytos reikalavimo įrodyti tapatybę išimtys?
3. Jei atsakymas į antrąjį klausimą būtų neigiamas, kokios išimtys leidžiamos (jei leidžiamos) pagal ES teisę?

Malmė, 2019 m. vasario 15 d.

<...>

(orig. p. 6) Šalys pagrindinėje byloje <...>

Pareiškėjas:

A

<...>

Atsakovė

Migrationsverket

Švedija

<...>

DARBINIS VERTINMAS